

בסייעתא דשמיא

שיעורים בליקוטי הלכות

שנאמרו בס"ד ע"י

הרה"ח ר' ניסן דוד שליט"א

לקוטי הלכות חלק א' דף קנ"ט -ק"ס

הלכות קריאת שמע ד' אות א'-ח'

מכון

הליכות נועם

tateziser@gmail.com

נכתב לפני עריכה

ניתן להאזין לשיעורים
במס' טלפון מיוחד
לשיעורי הרב שליט"א
במס' 03-617116

לשמיעה, והורדה,
וכן להורדת הקונטרס
באתר בעטלער
betler.org

דף קנ"ט - ק"ס

הלכות קריאת שמע ד' אות א' - ח'

ענין קריאת שמע בזמנה ודוקא, וזמן קריאת שמע של לילה הוא כל הלילה וזמן קריאת שמע של שחרית הוא רק עד שלש שעות, וענין מה שקבעו ברפת המאורות בקריאת שמע:

(א) על-פי התורה 'בקרוב עלי מרעים' וכו' בלקוטי הראשון בסימן לו עין שם כל התורה מרישא לסיפא והובאה לעיל בהלכות ברכות התורה והלכות פסח:

כלל הנאמר בסימן ל"ז

המבואר שם שכל הנשמות מושרשים בהאבות ובע' פנים של תורה, ולפני שבאים להתגלות אור התורה, הקליפה מכסה, כי זה הכלל שיש לשבר הקליפה כדי להגיע להטוב, להפרי. ועיקר העצה הוא לצעוק בבחי' צעקת ע' קלין שע"ז בא לידה כענין מזמור יענך השם שיש בו ע' תיבות, והוא הולדת השפע בכל יום אחרי התפילה לפני ובא לציון וכו'. כי הכח לשבר הרע הכולל תאוות ניאוף הוא בקריאת שמע וברוך שם, כי זהו כח מלכות דקדושה נגד שפחה בישא, ויש שצריך גם להוריד דמעות וכו' וע"ז בא לנשמתין חרותין.

כי בשזוכה לעמוד בנסיון ולשבר תאוה זו זוכה להתגלות התורה, ואז נמשך על-ידי זה נשמות חדשות וכו' וכל אחד מקבל את התורה כפי הפלי שלו כפי תפיסת המחין שלו, שהוא כפי מה שזוכה לבחינת שמירת הברית. כי מפי עליון לא תצא כי אם אור פשוט, רק כל אחד מצד האור לפי בחינתו וזה בחינת (יומא עב) ושמתם זכה נעשה לו סם חיים לא זכה וכו'. וזה בחינת הנה ברך לקחתי וברך ולא אשיבנה וכו' כי יש לצייר האור לברכה, ובלעם לא היה יכול לקלקל כי כבר היה האור מצויר לטובה ולברכה.

בהלכה זו מבאר מהו ענין האור של כל יום ואיך יש לצמצם אותו. ומאריך לבאר ענין הצמצום בג' העולמות בריאה יצירה ועשיה, בכמה דרכים, ואיך הכל נעשה בכח של אמונה והתכללות באחודות השם, וזה ע"י ק"ש של ערבית שמקושר לק"ש של שחרית ועבודת הג' שעות הראשונות של היום.

הלכה זו כוללת יסודות נוראים, אחד מהם הוא הזהירות מלהבין דבר בעצמו בלי ציור האמונה של רביה"ק

יש בהלכה זו עניינים שדורשים הסבר ארוך ולזה ההכרח להאריך, ויש להקדים שבהלכה זו מתגלים הרבה עניינים נוראים; כלל ענין הבידורים שעולים בבריאה, ואיך נעשה ציור האור, ובאמת אין שייך לבאר הכל, אבל ההכרח לבאר מה שיזכנו ה' לקבל לאור רביה"ק את האמת הנורא הזה, איך יש להזהר מלהבין דבר בעצמו בלי כח הדביקות באמונה וציור המחשבה בענייני אמונה, אשר זאת עלינו לקבל באור רבינו ז"ל שמציייר לנו הארת האמונה, עד שיהיה שייך לנו לקבל אור וחיות גם כאשר עובר מה שעובר - אם נבטל הרעת לאור האמונה כראוי.

מוהרנ"ת פותח לראות בפשטות שיש לנו להבין מצות קריאת שמע לאור מאמר זה, כי מבואר בו כח מצות קריאת שמע, וחוזר על כל המבואר בהמאמר בענין ההכרח לצייר האור כראוי, כי בלי ציור אי אפשר לתפוס בדברי הצדיק להבין מה המכוון כראוי.

כי האור היוצא בכל יום הוא מה שמחיה את כל הבריאה, ושם אנו צריכים ברכה לזכות למה שצריכים בפרנסה ובריאות, וצריכים ברכה לקבל חיות ודרך להכניע את ההסתרה ולהפך הכל לברכה, ועיקר הברכה הוא אור של נשמה חרשה שנמשך מע' פנים של תורה ככל המבואר במאמר, וזה צריכים בכל יום מחדש, כדי להשלים שליחותינו בעולם להוריד הקליפה ולגלות הפרי ותכליתה.

אם אין כלי המוחין שלמים אינו זוכה להבין דיבורו של הצדיק, רק כשמצייר האמונה בדעתו בבחי' ק"ש כן יוכל לקבל כראוי

והנה בהתורה הנ"ל מבאר ששני הפסוקים של קריאת שמע וברוך שם מסגלים לבטל על ידם הרהורי נאוף עין שם. ועל-ידי התורה נמשכין נשמות חרשות לכל אחד מהשומעין וכו' אך כל אחד מקבל את התורה כפי הכלי שלו כפי תפיסת המוחין שלו שהוא כפי תקון הברית. וזה הוא כלל גדול שאי אפשר לשום אדם להשיג ולתפס בדבורו של הצדיק אם לא שתקן תחלה אות ברית קדש כראוי וכו' ואזי המוחין שלו בשלמות, ויכול להבין דבורו של הצדיק וכו' כי מפי עליון לא תצא כי אם אור פשוט אך לפי בחינת הכלי המקבל את האור כך נצטיר האור בתוכו אם הכלי היא בשלמות אזי נצטיר האור לברכה ומקבל האור בבחינת מאורות מלא וכו', ולהפך להפך חס ושלום וכו'.

כי האור הפשוט הבא מלעיל הוא בחינת קמיץ וסתיים אך לפי בחינת כלי המקבלים הוא בחינת ציירי שנצטיר האור לפי בחינת הכלי ועל-כן כתיב בכלעם (במדבר כג) הנה ברך לקחתי בקמיץ וברך ולא אשיבנה בצירי, כי אפלו הלקיחה שהוא אז בבחינת קמיץ וסתיים הוא בבחינת ברך. ראיה לזה כי הוא היה רוצה להצטיר לפי בחינת הכלי שלו שהוא בחינת קללה, ולא היה יכול להשיב ולצרף ולהצטיר כלל לפי בחינתו, וזה וברך ולא אשיבנה ומפני שהיה בשעת לקיחה בבחינת ברך ומפני מה לפי שהעיד עליהם הכתוב שבטי יה בחינת שמירת הברית וכו' עין שם כל זה היטב:

מתוך הנ"ל הרי מתעורר שאלה נוראה; אם אי אפשר לתפוס לקבל כראוי דברי הצדיק רק ע"י שלימות הברית, אם כן איך יקבלו הכל מה שהצדיק רוצה להעלותם ולהצילם, והרי יעקמו ויסבבו הכל לדרכי בלבולים? ולזאת מגלה מוהרנ"ת שהמכוון הוא שכן יכולים לקבל אם יצייר ברעתו האמונה, והוא הרי מצות קריאת שמע ויסוד מה שהצדיק מלמד, שאם יתפוס חזק באמונה ואמונת צדיקים יוכל לקבל כראוי, ויסוד האמונה הוא ק"ש - וזה מה שמבואר בהתורה ממש שק"ש הוא תיקון הברית.

ב) וזה בחינת קריאת שמע בעונתה שהיא יסוד כל התורה כלה. כי עקר יסוד כל התורה כלה היא האמונה הקדושה שהיא מצות קריאת שמע כמו שכתוב (תהלים קיט) כל מצותיך אמונה וכמו שאמרו (מכות כד) בא חבקוק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יחיה כי מבאר לעיל בהתורה הנ"ל, שאין לנו שום תפיסה בהתורה הקדושה כי אם כפי תקון הברית, שהוא תקון כלי המוחין שאז מקבל האור בבחינת ברכה, בבחינת סם חיים בבחינת צדיקים ילכו בם.

אבל להפך בשלא תקן הברית עדין אז חס ושלום אינו יכול לקבל האור בבחינת ברכה, ונצטיר האור להפך חס ושלום, ולכאורה לא שבקת חיי לכל בריה כי אם כן מה יעשו המון עם שרבים אינם בכלל תקון הברית בשלמות כי זעירין אנון בכל דור שזוכין לתקון הברית בשלמות ואם כן זה שלא זכה עדין לתקון הברית. אם כן חס ושלום אפס תקוה כי אינו יכול לקבל שום עצה מהתורה הקדושה, מאחר שהמחזין שלו אינם מתקנים על-ידי פגם הברית שפגם ואדרבא לא זכה נעשה לו סם מות חס ושלום כי נצטיר אצלו האור בהפוך לפי פגם הכלים של המחזין שלו, ואם כן מה יפעל בעסק התורה וכן אפלו בשיבוא להצדיק והצדיק יגלה לו תורה ומוסר מה יועיל לו. אדרבא יוכל לקלקל לו יותר חס ושלום מחמת שתפיסת המחזין שלו הם פגומים על-ידי פגם הברית ואזי אינו יכול לתפס דבורו של הצדיק, רק אדרבא נצטיר אצלו להפך, בחינת לא זכה וכו' כמבאר שם היטב בהתורה הנ"ל ואם כן נפל פתא בבירא ומה הועילו חכמים בתקנתן שעוסקין כל ימיהם לתקן נפשות ישראל על-ידי התגלות תורתם הקדושה ועקר תקון נפשות ישראל הוא להוציאם מפגם הברית, שזו יסוד כל התורה כלה כידוע ואיך אפשר לתקן על-ידי התורה את אותן שפגמו בברית קדש, מאחר שאין להם יכלת לתפס דבורו של הצדיק וכו' אדרבא נצטיר אצלם אור התורה של הצדיק להפך חס ושלום בבחינת לא זכה וכו' כנ"ל?

אע"פ שנפגמו כלי המוחזין, כשיחפש ויבקש אמונה, באופן שאין מפרשים לו הכל, ימצא דרכי חיים

ג) אך באמת יש בענין זה דברים גנוזים הרבה וכאשר הבננו מפיו הקדוש כמבאר בדבריך שבשביל זה צריך הצדיק לפעמים להלביש תורתו בכמה בחינות, לפעמים מלביש תורתו בספורי מעשיות ושיחות חלין, ולפעמים מלביש זאת התורה בתורה אחרת וכו' הכל באפן כפי שיוכלו גם הפגומים לקבל בדרך נפלא התגלות העצות איד לזכות להתקרב אליו יתברך ממקום שהם שם: ר' נתן מצא לנכון לומר שאינו רוצה לומר כל מה שנודע לו בזה, כי יש דברים גנוזים איך שייך שנוכה לחיים, ונזכה לקבל אור וחיות של הצדיק, כי מנסים את האדם מאד, כי זה מתנה נוראה, ורק אם יעמוד בזה יזכה, ולזה הצדיק אומר תורתו בדרך שהמכוון נסתר מאד, שתורה אחת צריך המבואר בתורה אחרת, זה פנימיותו, והשני לבושו, וכן להיפך, וצריכים כמה לבושים בתורות וסיפורים וכו' והכל עומד על אמונת צדיקים, וכל זה יזכה רק מי שיבקש ויחפש בעצמו או ע"י מי שיכול להאיר לו כי הוא חיפש כמבואר בדברי ר' נתן בכ"מ, ועי"ז ימצא.

ועיקר החיפוש הוא למצוא מציאות ההתדבקות באמונה בהשי"ת ואמונת צדיקים, ומהרנ"ת לכאורה לא רצה לבאר בזה הרבה, כי גם זה הנסיון של האדם שיגיד שאינו יודע במה להאמין, ולמה מכוון וכו', אבל המחפש יבקש עד שימצא.

והרי באמת מבואר בדברי מוהרנ"ת הכל, כל מציאות דרכי האמונה כמ"ש, ולפי מה שזוכה לעמוד בנסיון ויבקש מציאות שבירת הקליפה והתגלות הקדושה שהוא ברית ואמונה יחד - כי הם אחד ממש, עי"ז יכנס לברכה לקבל נשמה חדשה, והכל כי לא פירשו לו הכל בפירוש, ואומר שזה עניינים גנוזים, ובכל זאת ביאר וגילה הכל בדבריו הקדושים האלה, כמו שגילה עוד דרכי צמצום האמונה בענין הג' שעות וכו' ויובן הכל רק למבקש דבר אמת.

מצות ק"ש הוא עיקר הציור לברכה, ובה זוכים לקבל אמונה ותיקון הברית

ר) ועקר העצה לכל זה עקר הוא האמונה הקדושה שהוא בחינת שמע ישראל וברוך שם פי על-ידי אמירת שמע ישראל וברוך שם זוכין להנצל מהרהורי נאוף פנ"ל, נמצא ששמע ישראל וכו' הוא בחינת תקון הברית שהוא תקון המחין שהם הכלים לצייר האור לברכה וכו' פנ"ל (וכמבאר בפניות שעקר המחין נמשכן על-ידי קריאת שמע הינו פנ"ל כי קריאת שמע הוא תקון המחין) ועל-כן על-ידי האמונה הקדושה שהיא קריאת שמע על-ידי זה יכולים לצייר האור לברכה ואז יכולים לעסק בתורה ולקבל עצות מתורתו של הצדיק האמת פי נצטייר האור לטובה ולברכה על-ידי האמונה הקדושה שהוא שמע וברוך שם, שהם בחינת תקון הברית פנ"ל:

בזה מניח היסוד שעליו נבנה התגלות דרכי הציור לחיים שבהלכה זו, ואע"פ שלא ירד לצייר לנו מציאות האמונה, הרי מוכרח להקדים יסוד ציור דרכי האמונה שנכללים במה שכתב שקריאת שמע הוא יסוד התורה וקבלת האמונה ואור המחין, כי אם יהיה בלבנו ציור של אמונה נהיה ראויים להבין ברברי מוהרנ"ת אלו, וגם יהיה הכח לצייר ולהבין היטב מכוון כל ענין שמזכיר, כאשר נראה בחוש שאם אין חושבים מיסוד האמונה חסר קשר הדברים וגם קשה לתפוס מציאות מתיקות אורם הבהיר.

יסודות האמונה שאנו מתאחדים בהם באמירת ק"ש

שייך להבין שר' נתן לא חזר לבאר זאת, מפני שזהו עיקר הבחירה שלנו, להבין שעלינו לזכור יסודות האמונה לפי מה שמצוירים בנפשנו, והרי יסודות האמונה שמבוארים ברברי מוהרנ"ת בכ"מ הוא מציאות יסודי התורה שיש לכוון בק"ש, כי השי"ת אחד, הוא לבר נמצא, אין זולתו כלל, הוא ברא ומחדש הכל ומנהיג הכל ופועל כל דבר גדול וקטן, והכל בהשגחה וברצון ממש, אין מקרה ואין מי שישנה דבר, ומציאות אחרות זה הוא שהוא אחד ואין כלל שום מציאות וכח אחר, אחד ממש, (לא שסופר אחד ויכול לספור שנים, אלא אחרות אחד שאין חוץ מזה כלום) והכל נברא בשביל נפשות ישראל שנעשה רצונו ונזכה לחיים נצחיים וכו', כי השי"ת רוצה בעבודת האדם שהוא מחשבה דיבור ומעשה, ואנו מאמינים בתורה, משנה, גמרא, בזהר, ברברי הצדיקים השלימים, האר"י הבעש"ט ורבינו, ומקבלים זאת כאמת ברורה גם אם אין מבנים אנו סומכים על האמת ומקבלים יסודות של יריעת האמונה לפי כוחינו.

זה מה שאנו מכוונים בכל יום בקריאת שמע, שאנו מוכנים למסור הנפש על מי שירצה להרחיק אותנו ח"ו מאחרות השם, אנו מקבלים חזכרים האמונה שיודעים לפי הציור שזכינו לה שכל אחד מה ששייך לו. ובזה מקבלים מוחין היינו שהאמונה נהיה מציאות הדעת והחיות של האדם בכל מה שעושה ופועל כי עושה לשם כבוד השם.

והנה מתיקת ההבנה בהלכה זו הוא כאשר נעורר המוח וגם הלב לכל דרכי האמונה האלו וכל מה שיודעים מתוך התורה ככל הנ"ל, להאמין בתורה ובצדיקים שהן אמיתת התורה ורצון השם, ועי"ז נעשה לנו מוח ונשמה שחושב מאחרות השם בדרך שיכול, שהשי"ת מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב וכו' ויש חיות אלקות וניצוצי הקודש בכל דבר, שכל זה הם יסודות האמונה ממש. ועי"ז נבין כראוי ברברי הלכה זו, כי בחרנו בחיים להקדים לקרוא שמע לפני לימוד ההלכה.

ליקוטי הלכות ח"א דף קנ"ט - ק"ס הלכות ק"ש ר' אות א' ח'

כי דברי מוהרנ"ת מכוונים לכל אדם, והוא הכיר היטיב שבמציאות ההמון מלאים קושיות ורחוקים מאד מלקבל יסודות האמונה שמתבארים ומובנים היטיב בעיקר לאור הזהר והצדיקים, ועי"ז רחוקים גם מלחזור על יסודות האמונה שברברי הרמב"ם ואין מבינים וחושבים בזה, לזה פותח ר' נתן שהעיקר הוא הביטול, ובזה מצייר אמיתת ענין הביטול להזהר מחכמות שלו, רק שהכל יהיה קשור לאמונה, ולמה שמתגלה בגמרא זהר ודברי הצדיק המאיר אור האמונה.

גם כשפגם מוחו, יתדבק באור האמונה בה' ובצדיקים ועי"ז יכלל בציור שכבר מצויר לברכה

(ה) כי עקר הוא האמונה כנ"ל הן בכלליות התורה והן בפרטיות - כלליות מציאות החיים של האדם משתנה, וכאשר מתדבקים לפרטי אור האמונה יכול לעבוד לפני השם בפרטיות בכל דבר שעושה, וזה בכל דור, היינו גם היום בדורינו, שלא נאמר שזה היה שייך רק פעם. בכל דור ודור שצריכין להתקרב להצדיק האמת שבכל דור ודור, העקר הוא האמונה שצריך לבטל דעתו לגמרי כאלו אין לו שום דעת עצמו כלל ויסתכל רק על האמת לאמתו וימשך עצמו רק אל האמת ר' נתן מזכיר ביטול וגם שזה לדעת הצדיק וגם שיחפש האמת לאמתו, והאמת הוא מציאות האמונה היינו ככל הנ"ל שיש לחשוב מציאות השם ואחרותו ואמיתת כח התורה והרצון שלמעלה בנו ככל המבואר בזה וברברי הצדיקים שזה האמת וכו', ומי שיועד ענין זה ומבין שזה מחייב את האדם להיות בשמחה בעבודת השם, ולשבר טבעו ליראה ולאהבה לקיים שוויתי, ומבין שזה האמת.

וזהו יסוד החיים, כי בלי זה הכל חכמות ומשחק של כבוד בין אנשים ודעות, אבל זה נקודת הדבר האמיתי שהוא כל חיינו, ודבר זה נמצא בעומק הלב שהוא מביא את האדם שימשך אחר הצדיקי אמת, כי כל נשמתו רוצה חיות האמונה, כי עוד לא נפל לפגם שמשותף ומעלים וכו'.
שהוא בחינת אמונה ולא יטעה את עצמו

והנה מי שדעתו כבר מעורב וכו' וכו', הרי אם יתקשר לנקודת האמת שה' איתו, זה מה שמתגלה כאן שגם אם נפל ונעקם הדעת, אם יש בו נקודה ונמשך אחרי זה, גם הוא יכול לקלקל וכו' כי בא לתקן מה שקשה לקבל אור האמונה שזה הכתובת שמוחפש בכל הנסיעות שלו. וכל זה מחמת שאינו עקשן על דעת עצמו, אלא מעורר אמיתת הלב ולא החכמות שבראש ומציאות משיכת ההמון וכו', ויש בזה דעות רבות כאילו יש כזה וכו'.

ואז בודאי יזכה לקבל עצות קדושות ותקון גדול מהצדיק ותורתו אף-על-פי שלא תקן בריתו עדין ואין המוח שלו בשלמות והעקר שיכיר את מקומו וידע זאת בעצמו איך המוח שלו אינו מתקן כראוי מחמת פגם הברית שלו כפי מה שיודע בנפשו ועל-כן הוא צריך לבטל דעת עצמו לגמרי וכשפגם אל הצדיק יטה דעתו רק על האמת לאמתו היינו שבא להצדיק לקבל האמת היינו איך להיות קרוב להשי"ת ע"י תורה ומצוות ושבירת התאוות, ולמצוא החיות של קבלת עול, שזה האמת, ויש בזה פרטים ולימודים רבים ככל דברי הזהר והצדיקים, אבל אם אין שם נקודה זו הרי נסע הצידה ומפספס את הנקודה ויש סכנה כי יש בו עוד כמה אמת.

וכן כשעוסק בתורה יבטל בכל פעם הערמימיות שנכנס בתוכו ויבקש מהשם יתברך שיגלה לו נקודת האמת בכל פעם שידע תמיד בכל עת איך להתנהג באמת לאמתו ואם יבוא על דעתו איזה קשיא על הצדיק או על התורה או על השם יתברך יבטל דעתו ויאמר בלבו מי אני ומה דעתי וחכמתי שיהיה קשה לי איזה קשיא על השלם בדעת, כי הלא אני יודע בעצמי שדעתי

ליקוטי הלכות ח"א דף קנ"ט - ק"ס הלכות ק"ש ר' אות א' ח'

עבודה ופגומה מאד על-ידי פגם הברית שלא זכיתי עדין לתקן. ויבטל דעתו לגמרי ויסמך עצמו רק על אמונה וימסר לבו להשם יתברך ולצדיקי אמת ולתורתם הקדושה שיוליכו אותו בדרך האמת בציונם ואז יזכה שיאיר לו האמת בכל עת. ויזכה לציר ולקבל אור תורתם בבחינת ברכה אף על-פי שלא זכה עדין לתקון הברית כי "אמונה" עולה על הכל כי על-ידי האמונה הוא נכלל בהשם יתברך "ובהצדיקים" שמאמין בהם ובתורתם ואז הם בעצמם מצירים לו האור לברכה. וממשיכין לו אור מתקן ומציר בבחינת ברכה מלמעלה קדם שיורד אליו ואז אין הכלים פגומים שלו יכולים לקלקל האור חס ושלוש לצירו בהפך כי כבר נצטייר האור למעלה בבחינת ברכה:

ר' נתן מצא לנכון להזהיר שגם בעת הלימוד יש להזהר, כי הלימוד מביא חכמה והארם חושב שמבין כבר הכל, כאשר זכה להבין דרך קדוש מגמרא. והנה מכון דבה"ק אינו רק לגמרא וכו', שנאמר שהמכון למי שינו מאמין בכלל באור הצדיקים, הרי המכון גם ללימוד הזהר ודברי רבינו אם זה בדרך של חכמה בלי זכרון מציאות האמונה בהשם, הרי החסיר את כל הנקודה של האמת לאמיתה ואין שייך להבין, כי זה מה שעבירה ופגם גורמים שהארם רחוק מהשם ואינו יכול לצירי אמונה, ולהיפך ע"י תשובה תמיד חושב על מציאות השם ומחפש הפירוש הנכון בכל דבר, ועי"ז נכלל בהשי"ת וקדושת הצדיק, ושם מבין הציור הנכון שמחיה ומרדיך ויש בו לימוד והוראה שאינו ענין יבש וקר, ואז מקבל כח הציור מהצדיק כענין מה שהאור היה ממטייר עי"י משה רבינו נגד בלעם, כי היה כבר מתחילה מצויר לברכה.

ענין בלעם והציור של משה שמצויר לכתחילה לברכה שעי"ז נצולים מבלעם

ו זה בחינת מה שמבאר שם בהתורה הנ"ל על פסוק הנה ברוך לקחתי וברך ולא אשיבנה שבלעם היה רוצה לציר האור לפי בחינתו לקלקל חס ושלוש (דברים כג) ולא אבה ה' אלקיך לשמע אל בלעם ויהפך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה כי נצטייר האור מלמעלה בשעת הלקיחה בבחינת ברכה כמבאר שם וכל זה זוכין על-ידי אמונה שהיא בחינת קריאת שמע פי על-ידי קריאת שמע אמונה שמאמינים בו יתברך ואומרים שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד וכו' ועל-ידי זה נכללים באחרותו יתברך וכשנכלל למעלה בו יתברך בזה מבאר ציור האמונה להיות נכלל בו ית', והוא כלליות כל הנ"ל בתכלית הביטול ויסוד הכל - אז זוכה לציר האור למעלה בבחינת ברכה קדם שירד למטה שזהו בחינת ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד שאומרים תכף אחר קריאת שמע כדי לציר האור בבחינת ברוך תכף ומיד אחר שנכללים באחרותו יתברך כי אז זוכין לציר האור למעלה תכף ומיד כשנמשך מהשם יתברך בעצמו קדם שינתחיל לירד לכל העולמות, לצירו שם בבחינת ברוך

מראה בזה ציור האמונה שיש לדעת שכאשר קורא שמע ומקבל האמונה, נכלל באחרות השי"ת, שזהו ענין המבואר בדבה"ק בכ"מ, היינו שמתבטל הדעת למציאות השם כי כל ליבו שם, ויש להתקשר מהביטול הזה לתוך אמונה פשוטה ששם השי"ת, היינו כבוד השם, והמלך לבד נמצא במציאות הישות של העולם, הוא מנהיג הכל והוא מזמין נסיון, ומה שיש לתקן לקבל מלכות ולהעלות שם כבוד מלכותו לעולם ועד, וזה ראשית הכל, לפי ששפע אותו יום או חלק נפשו או הדעת שלו שבאותו יום - מתחיל לרדת עתה לתוך מציאות העולם, שיש להאמין שזה נקרא עולמות, כאשר מהרנ"ת יבאר עניינם להלן.

ואז פשעטייר למעלה בבחינת ברוך אז אין בלי המחין שלמטה אף על-פי שהם פגומין אין יכולים לקלקל האור לצירו להפך חס ושלום כי כבר נצטייר למעלה בחינת ברכה כנ"ל שזהו בחינת מה שבלעם לא היה יכול לשנות לציר האור לקללה חס ושלום אף על-פי שכליו היו פגומים מאד מאד כי היה משקע בתאות נאוף מאד מאד. אף על-פי-כן לא היה יכול לשנות לציר האור להפך חס ושלום מחמת שהלקיחה בעצמה היה בבחינת ברוך כנ"ל. שזהו בחינת הנה ברוך לקחתי וברוך ולא אשיבנה כי נצטייר האור למעלה במקום הלקיחה בבחינת ברוך כנ"ל.

אם מתנהגים כהנ"ל להמשיך אור האמונה וגם לציירו בבחי' ברוך שם בבחי' מלכות, אז יכולים למצוא חיות בכל דיבור של רבינו ושל הבעש"ט, ועי"ז לזכות לאור פנימיות התורה באור הזהר והכתבים, הכל תלוי לפי שלימות הצמצום של הדעת, לפי הקדמת הכלי של אמונה והשתוקקות להשי"ת.

ועתה לאור ביאור הענין הרי מובן היטב איך כל נפש מישראל אפי' מי שעובר עליו מאד, יוכל למצוא חיים ודרכי תשובה. וזה היה תקף הנס שעשה השם יתברך אז בימי בלעם הרשע שהיו אז ישראל בספנה גדולה מאד פידוע וכמו כן בכל אדם כשיודע בעצמו שמחו אינו בשלמות כי לא זכה לתקון הברית עדין וכל מה שירצה לילך על-פי חכמתו יוכל לקלקל יותר חס ושלום כנ"ל על-כן עקר העצה היא האמונה שעל-ידי האמונה עוזרים על כל החכמות ונכללים בהאמת בעצם דהינו בהשם יתברך ובצדיקים אמתיים שמאמין בהם ובתורתם האמתית

תיקון הנפש תלוי בתוקף האמונה ועמידה נגד הנסיונות

ומובן שיש לחפש בלשון דברי תורתם כי רוצה אמת ומסתכל מה נאמר שם, ומעיין איך כל חלקי התורה; דברי הצדיקים, והזהר, מתאחדים בגמרא, והלכה, כי זה אמת לעשות רצון אבינו שבשמים ברחילו ורחימו ביראה ואהבה לפני מלך רם ונישא בלי חכמות עצמיות שמציאותם מה שמעסיק הלב מלחשוב במציאות השם לקבל עול למעשה, וליראה אהבה ודביקות בתורה ותפילה, ועי"ז זוכים למציאות החסד הגדול של התקרבות שמביא לתשובה לזכות לע' פנים של תורה, לנשמה וקדושה באמת, ולבא למה שיש לזכות.

ואז על-ידי תקף האמונה שלו - כי בוודאי ירצו לבלבלו עם סגולות ואמירות ועניינים עמוקים אחרים, או פשיטות ותמימות בלי אמונה פשוטה ואמתית, ויש להיות תקיף וגיבור באמונה - והרי לזה באמת מגיע לו כל הברכות וכל נפלאות כח הציור של דברי הצדיק שעל-ידי זה נכלל בהם על-ידי זה נצטייר אצלו האור לברכה למעלה עד שאינו יכול להתקלקל למטה חס ושלום על-ידי פגם בלי המחין שלו על-ידי פגם הברית כנ"ל אלא אדרבא על-ידי שממשיך האור מציר מלמעלה בבחינת ברכה כנ"ל אז זה האור המציר מלמעלה בבחינת ברכה מברר ומתקן ומזכך הכלים שלו דהינו המחין וזוכה על-ידי זה לתקון הברית היינו שלימוד ספרי הצדיק בונים הדעת והם תיקון הברית ממש כאשר יש יסוד האמת.

באמירת שמע וברוך ניצול משאול התאוות

ומגלה שעפ"ז מובן בפשטות ענין שמע וברוך שם שע"ז יכולים לצאת משאול התאוות, כי יש להסתפק מתי לומר ואיך לומר, והרי התשובה פשוטה שזה יש לומר כמה וכמה פעמים ביום, אלא שהחיוב דווקא באמירה בפה הוא בשכבך ובקומך בעיתו דייקא, ובכל היום הוא

ליקוטי הלכות ח"א דף קנ"ט - ק"ס הלכות ק"ש ר' אות א' ח'

'ברוך' שמעורר מציאות האמונה ככל הנ"ל וחושב על אחרות השם עד שנכלל באחרותו ית"ש.

וְזֶה בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת מַה שְּׂאֵמַר רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְשָׁאֲמִירַת שְׁמַע וּבְרוּךְ שֵׁם הַסְּגֻלִים לְתַקּוֹן הַבְּרִית הֵינּוּ כְּנִלְכָּה בִּי שְׁמַע וּבְרוּךְ שֵׁם שֶׁהוּא עֶקֶר הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה עַל-יְדֵי זֶה נִכְלָלִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וּמְצִירִים הָאוֹר לְמַעַלָּה בְּבְחִינַת בְּרוּךְ וְכוּ' כְּנִלְכָּה וְאֵל עַל-יְדֵי זֶה נִתְבָּרֵךְ הַפְּלִי הַמּוֹחֵץ שְׁלוֹ וְנִזְדַּכְּכִים וְזוֹכִים לְקַבֵּל עֲצוֹת קְדוּשׁוֹת אֱמִתִּיּוֹת וְנִתְתַקְּנִים עַל-יְדֵי זֶה שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תַּקּוֹן הַבְּרִית שֶׁהוּא תַּקּוֹן הַמּוֹחֵץ כְּנִלְכָּה:

ביאור סימן ל"ו ופנימיות חיבור ק"ש של לילה לק"ש של יום

ז) לאחר שלמדנו שעיקר הציור הטובה הוא האמונה, יש להבין שהרי מבואר במאמר שעיקר הציור הוא נקודת הברית ומה שעומד בנסיון ומשבר הקליפה ע"י שמתגבר. ויובן ע"פ מה שמבואר בתורה ל"א שאמונה תלוי בברית, והיגיעה באמונה הוא בעצמה היגיעה לקדש המחשבה, וכמבואר שם שע"י שבת היינו אמונה בחידוש העולם - שהוא הרי ענין השראת הקדושה של שבת שכולל כל אור האמונה הנ"ל, ע"י שבת וברית נעשה כיסופין ורצון, וזה עיקר הציור לטובה כמבואר בתורה ס"ו ענין הוצאה מכח אל הפועל ע"י הכיסופין.

ובזה מגלה ר' נתן איך ק"ש של לילה מחובר לקריאת שמע של יום, ולזה יש ק"ש בתחילת הלילה ושל שחרית מסוף הלילה עד ג' שעות, כי מתחילים ענין ציור האור בתחילת הלילה, כאשר הבריור נעשה בלילה, עד שבבוקר בכח ק"ש יכולים לצייר האור לטובה כנ"ל, שזה גדולת כח ק"ש שזוכים להבין ברברי הצדיק אע"פ שאינו ראוי וכו', ובזה מבאר הענין ע"פ ענין של ציור בעולם הבריאה, ומה שיש להמשיכו אח"כ לתוך יצירה ועשיה, ואח"כ להלך מבאר שזהו עוצם כח הצדיק יותר מכח קריאת שמע שיכול לתקן הציור גם לאחר שהאדם פגם וקלקל וכו' כמו שיתבאר.

איך לקבל ציור לברכה מכח הצדיק גם לאחר שנתבלבל דעתו

והנה כדי לתפוס להבין מכוון הענין יש לבאר כאן מתוך מה שמתבאר להלן כי עי"ז מובן תחילת הענין; האדם נמצא בבחי' עולם העשיה וכו' ושם לא זכה לתקן כל מעשיו כראוי ואינו יכול לקבל אור התורה והאמונה, וכל זה לפי מה שנפגם ונתרחק. ובכדי שיהיה בו דרך לשוב ולקבל אור התורה צריך שיהיה ציור של אור שניתן לו במתנה, וענין הציור הוא הענין שמתבאר בהמאמר שישאר מושרשים בע' פנים של תורה, והנה שורש הענין הוא כי ע' פנים הם כח של הבנה ותורה שמאיר לאדם יראת השם התעוררות התחזקות וחיות ואור של חידוש התורה, שזה עיקר שליחותינו בעולם, שאנחנו ההמשך של האבות וי"ב שבטים וכו' וזה ציור של תורה ע' פנים שנותן כח נגד הע' תאוות לדעת איך להתנהג בכל ענין ומצב שבעולם שנכלל בע' לשון וכו', כי ע' פנים הוא הכח לעבוד לפני השם כי נצטייר בליבו אור של תורה.

והנה הציור הזה צריך להיות מובן ומתיישב בלב, והנה כאשר האדם נכשל ונפל, נתבלבל דעתו מאד וחושב על מה שחושב אבל לא על אמונה והתקרבות להשם, ואי אפשר להכניס בליבו חשק לתפילה ולפנים של תורה כי נאבד ממנו אור שיכול להצטמצם בליבו, אע"פ שלפעמים מאיר אור יותר עליון אבל אינו מתיישב אצלו, כי האור והפנים של תורה העליון הוא ממש

ליקוטי הלכות ח"א דף קנ"ט - ק"ס הלכות ק"ש ר' אות א'-ח'

סתום לגמרי ממנו, ונראה אצלו ענין שאינו שייך אליו וכו' ועי"ז נשאר בחושך.

וצריך לקבל בכח הצדיקים מציאות של שפע הדעת ממקום גבוה, כי השפע נמצא בחסדי השם אבל אין לו כלי לקבל זאת לברכה, לזה לפעמים נמנע השפע בגשמי וחסרון כח הדעת וכו'. והתיקון הוא לתדבק בכח של צדיקים הגדולים במעלה שיורדים להצילו שהם יעשו בחי' ציור לאור עליון ויזכהו ברבר שיכול לקבל זאת. ור' נתן מגלה שהדבר הזה הוא מצות ק"ש וקבלת האמונה, שע"ז יכול לקבל אור הצדיק שצייר האור לברכה.

וקבלת מציאות היום החדש מתחיל מהלילה, ובא שפע של יום ועולם חדש, ואז השכינה יורד לברר, שזה בחי' מה שיש לשבר הקליפה כדי לאכול מהפרי, וכדי להיות חלק מהאמת הזו וממה שיש לזכות באותו יום - יש לנו מצות ק"ש, שמתחילין הביורור של האור שנמשך כדי לעשות כלי אמתחיל ענין של כלי שיכול לקבל אור השם לתת לנו דעת וברכה בכל דבר², וזה בחי' המשכת החיות האלקות של אצילות לתוך עולם הבריאה שהוא בחי' ההיכלות שמקבלים חיות מבחי' מלכות כידוע, ואז נמשך הנהגה של חושך, כי האור עוד אינו מצויר, ולערך שלנו הוא ריבוי אור, ונקרא חושך.

ואז כאשר קורא ק"ש של ערבית פועל נוראות, שמתחיל לקבל ציור עולם הבריאה לטובה כי קיבל על עצמו אמונה וחושב על אמונה, ונמצא שמצייר נקודה של אור האצילות בתוך עולם הבריאה לטובה, לפי מה שמתחיל התחלה חרשה ומתגבר באותו לילה בתפילת ערבית להתחדש וכו', והרי מובן איך יש להתחיל התחלה חרשה בכל ערבית³.

והרי כאשר בא אור היום בתפילה כותיקין ונעשה יום, הרי מתגלה בחי' הציור לתוך שורש העולם שאנו נמצאים בו, שהוא שלימות התחדשות עולם הבריאה, ונמשך תיקון הזמירות תיקון היצירה הרגשת הלב, והשפע יורד לברכה לתוך עולם עשיה, ושם בבריאה חוזרים להמשיך הולדת האור [כמוזכר במאמר] ואומרים למנצח שיש בו ע' תיבין כנגד הצעקה וכו', להוליד השפע של הבריאה ליצירה וכו' בירידת השפע של אחרי העמידה.

וזה מה שר' נתן מגלה איך ק"ש של שחרית מחובר להבירורים שהתחילו, ונמשכים לתוך היום עד ג' שעות, כאשר קורא ומקבל אמונה מחדש עושה ציור טוב של הבריאה ויוכל לצייר בליבו אור של תורה ולקבל ברכה באותו יום, כי כח של ק"ש וזכרון האמונה גדול מאד לתקן הציור

א ובערב עולים הבירורים לבחי' מלכות של עולם הבריאה.

ב (שזה בחי' הכוונה של מאה ברכות להמשיך לשם אד' בערבית.

ג אנו מאריכין לבאר ענין זה שמהר"ת טרח לבאר כי בוודאי נצרך מאד כל ענין וענין, והנה רבים שואלים מה ענין הציור של עולם הבריאה שנעשה בלילה, איפה מקור הענין, הרי באמת מובן שזה ענין הבירורים שהשכינה יורד מתחילת לילה לברר בירורים ומתעלים כנ"ל, ועיקר הבירור בחצות שאז מתחיל לעלות, כי זה בחי' הבירורים, שהשכינה יורד לבריאה, והנה עליות הבירורים בכל יום הוא בברכת יוצר אור בבוקר, שאז נעשה בחי' היכלות היינו המידות של עולם הבריאה, ומקבלים התחדשות בקדושה דיוצר, ונעשה ציור של ברכה כמו שיבאר, ועי"ז שייך תפילה ואח"כ המשכת הארת הבריאה לתוך העולמות, ומה שמקבל התחדשות מעשה בראשית כח חדש להכלל בהקדושה שהניצוצות עולים (תורה לג ותורה לה) ועי"ז עולים לבקש מהשי"ת בתפילה הארת פנים ושלוש בעמידה, כי יש כלי מוכן ע"י הבירורים של בריאה בחי' נשמה מחשבה, שנשלמו כי עלה לשם כבר בקרבנות וזמירות ונכללו בתוכו ומקבלים כח של ציור לטוב בק"ש ואח"כ בתפילה.

ליקוטי הלכות ח"א דף קנ"ט - ק"ס הלכות ק"ש ר' אות א' ח'

לטובה אע"פ שאינו ראוי כלל לקבל ציור לברכה, כמה שיבאר להלן.

הרי שזהו כלל עבודת האדם לקום לפנות בוקר ברצון לאמונה ולהתפלל באמונה בבוקר, כי אז יזכה להבין ברבורי הצדיק וירגיש מתקוות התורה בחי' ע' פנים שמזכה בקיום התורה ונשמתיך חרותיך.

ז) וזהו בחינת זמן קריאת שמע שצריכין לקרות קריאת שמע בעונתה דיקא וזמן קריאת שמע של לילה הוא כל הלילה וזמן קריאת שמע של יום הוא רק עד שלש שעות רצה לבאר ענין חיבור ק"ש של לילה לק"ש ריום כי פתיב (ישעיה מה) יוצר אור ובורא חשך עושה שלום וכו' ואיתא בבבנות שיצירה נקרא אור ובריאה שהוא למעלה יותר הוא בחינת חשך מחמת עמק המושג מחמת שבריאה גבוה יותר ואין לנו השגה שם על-כן נקרא בריאה חשך אצלנו. בחינת ובורא חשך אבל יצירה מושג לנו יותר על-כן נקרא אור בחינת יוצר אור.

וכשאין יכולין להשיג האור דהינו בבחינת בריאה שהוא בחינת חשך עדין האור בבחינת קמץ בחינת קמץ וסתים כי אין לנו בו שום תפיסה, ואחר כך כשיורד האור ונצטיר למטה בבחינת צירי זה בחינת עקר האור בחינת יוצר אור כנ"ל.

כי ענין הנ"ל של בחינת קמץ וצירי דהינו מה שהאור שלמעלה הוא בבחינת קמץ וסתים. ולמטה נצטיר האור כנ"ל - זאת הבחינה הוא בכל העולמות ובכל המדרגות כי אור העולם והמדרגה שלמעלה היא בבחינת קמץ וסתים לגבי העולם והמדרגה שלמטה ממנו. וכשרוצין להמשיך האור מאותו העולם והמדרגה שלמעלה, לעולם ומדרגה שתחתיו צריכין לצירו לפי העולם שתחתיו כי האור שבעולם הגבוה ממנו הוא בבחינת קמץ וסתים נגדו אף על-פי ששם במקומו בעולם שלמעלה הוא מציר בבחינת ציור ועל-כן בריאה נגד יצירה הוא בבחינת חשך מחמת שאין משיגין אותו האור שיש שם, שזהו בחינת קמץ וסתים נגד יצירה.

ועקר חשכת לילה ממש נמשך מבחינת החשך הזה מבחינת האור שאין יכולין להשיגו שהוא בחינת קמץ וסתים כי על חשכת לילה אנו מברכין ובורא חשך כי משם נמשך החשך הינו כי הלילה קדמה ליום בסדר בריאה כמו שפתיב (בראשית א) ויהי ערב ויהי בקר על-כן בבניסת הלילה אז בשמתחיל האור והשפיע השיך לאותו היום לירד ממקום שיוור, אז האור עדין בלי ציור שצריך להצטיר בזה העולם ומחמת זה אין יכולין לקבלו ולראותו ומזה נמשך חשכת לילה, אבל ביום אז הוא עקר בניסת המחין, ואז נצטיר האור בבחינת הציור של האור השיך לזה העולם, ומזה מאיר היום נמצא שחשכת לילה הוא עדין בבחינת קדם הציור של האור שזה הוא בחינת קמץ וסתים, ועל-כן זמן קריאת שמע של לילה כל הלילה כי עקר קריאת שמע הוא לתקן בלי המחין לציר האור לברכה וזה נמשך כל הלילה כי כל הלילה צריכין לציר האור למעלה בבחינת ברכה כי בלילה האור עדין בלי ציור השיך למטה כנ"ל

אור שאינו מצויר אינו עוזר לאדם, לזה צריך כלי, בנין הכלי הוא בק"ש של לילה ע"י האמונה והרצונות, וק"ש של יום התחדשות הברדור ומציאת העצה

כל ענין תיקון ציור עולם הבריאה הוא כדי להנצל ממה שאי אפשר להבין כראוי וכו', כאשר מלמד ומראה לנו יסוד האמת שאור שאינו מצויר אינו עוזר כלל לאדם, ואדרבה וכו', וההכרח לציייר בכלי, ומציאות הכלי הוא מה שמקבל אמונה בתחילת הלילה. ומובן שזה לפי מה

ליקוטי הלכות ח"א דף קנ"ט - ק"ס הלכות ק"ש ר' אות א'-ח'

שמתחזק ברצונות לקום לעבודת השם וכו'.

והענין הוא שבחי' הביירוים של הלילה הם הניצוצות שנכללים חזרה להקדושה, ממה שהתגבר ביום הקודם ע"י עבודת הלילה, אבל צריך לזכות עוד לעיקר המוחין, הינו להארת ע' פנים של תורה שהוא מבין וזה מביא לו עצה אמיתית שנהיה אדם חודש וכו' שזהו אור יום, הרי לזה קוראים שמע בבוקר לצייר מחדש תיקון הביירוים שבבריאיה', כאשר זהו ענין שלש הקדושות של ברכת יוצר כי אז מקבלים הארת המידות (החכ"ד לחג"ת) דקדושה שזהו חידוש מעשי בראשית שהעולם מחדש בטובו וכו'.

וכמוכן בלקו"מ סי' ל"ה שע"י המחשבה נתעלה הניצוצות וזהו חידוש העולם, וזה כלל עבודת ברכת יוצר אור להגדיל הארת הביירוים של תיקון המלכות ע"י הביירוים שנכללים בבריאיה, ומקבלים מוחין של ע' בק"ש, ואז באים להשלים ראש הבריאיה בתפילת העמידה וניגשים למקור הברכה בח"י ברכות עם כלי מוכן לברכה, ואז יכולים להמשיך חיות" וממשיכים שפע ע"י אשרי ובא לציון (ושם הולדת השפע בע' תיבין).

וע"י שזכינו לצייר האור בבוקר לרחוק הקליפות והשקר, אנו נכללים באמונה כל היום כולו, ויש לנו קיום נגד הטעויות ומה שאין יכולים לצייר, כי בלי זה יש ממש כח של הסתרה וקלקול ובלבול.

ולהבין הענין יותר; כי אם אין האדם מבין בראוי דרכי התחזקות הרי אינו יכול להתחזק כלל כי זה אינו מדבר אליו, אם אינו מקבל בראוי ענין קימת חצות ענין לימוד התורה וכן כל עבודתה הרי אצלו הכל נעשה סם המות - ענין שמלחיץ, והכל נעשה רק מציאות של כבוד בין אנשים, בלי מציאות השמחה של עשיית רצון השם, לפי מה שיכול, ובמקום מתיקות יש לו מרידות, במקום התקרבות יש לו התרחקות. ואם כן מה נעשה כדי שנוכל לחיות? איך שייך שנקבל אור הצדיק?

לזה האריך ר' נתן כל כך בזה שנבין איך להתחיל ע"י ק"ש וע"י שמתגבר להרים המח לאמונה, שזהו עבודת תחילת הלילה ועבודת הבוקר, ומה שיש להתגבר בלילה בחצות וכו', והנה בהמשך מאריך עוד לבאר הכרח הציור בדרך שיוכל האדם לקבל את האור לברכה.

מעלת התפילה כותיקין, לתקן הדעת קודם זמן הקלקול, ומה שלאחר ג' שעות אין זמן ק"ש כלל, כי כבר נצטייר הציור

אָבֵל בַּיּוֹם אֵין זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע רַק בְּתַחֲלַת הַיּוֹם בְּעֵת שְׁמַתְחִיל לְהָאִיר הַיּוֹם. דְּהֵינּוּ עַד הַנֶּץ הַחֲמָה לְרַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ הָרִי שְׁבַזָּה יֵשׁ אוֹלֵי לְהַבִּין עֵנִין הַתְּפִילָה כּוּתִיקִין שְׁהוּא מְצִיאוֹת תִּיקוֹן הַדַּעַת מִיד כְּרִי שְׁלֵא יִהְיֶה מְקוּם לְקַלְקֵל, כִּי אַח"כ כְּשֶׁהָעוֹלָם קָמִים וְנוֹפְלִים לְטֵרְדוֹתֵיהֶם, אִזִּי הַמְלַחְמָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה. וְלַחֲכָמִים יוֹתֵר קָצַת (בְּרִכּוֹת ט) הֵינּוּ שְׂאִין זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל יוֹם כִּי אִם בְּכַנְיָסְתּוֹ שְׂאָז נִכְנָס אוֹר יוֹם וּמְתַחֲלִיל לְהַצְטִיר לְמַטָּה אִזִּי צְרִיכִין לְקָרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע כְּדֵי לְצִיר הָאוֹר לְמַעַלָּה בְּבַחֲיִנַת בְּרַכָּה קִדְּם שְׂיִרְד לְמַטָּה כְּנ"ל, אָבֵל אַחַר כֵּךְ בְּשֶׁכְּבָר נִשְׁלַם אוֹר יוֹם לִיְרֵד

ד אשר שם כבר נכללו העשייה והיצירה כמו שיבאר להלן.

ה "ב ברכות - "ב שבטים שמקבלים הארת המוחין מהג' ברכות הראשונות, ומשפיעים אל הכלי

בג' ברכות אחרונות.

ליקוטי הלכות ח"א דף קנ"ט - ק"ס הלכות ק"ש ר' אות א'-ח'

למטה דהינו אחר שלש שעות שבבקר האיר היום בשלמות אז אין זמן קריאת שמע כלל כי כבר נצטיר האור למטה ומאי דהוה הוה

ענין זה של 'כבר הוה מה דהוה' הוא לענין כח הגדול של עבודת הלילה והבוקר, שבהתגברות אור האמונה שעיקרה במצות ק"ש ותפילה - יש כח לזכות לקבל אור התורה דברי הצדיק לברכה, לבטל כל קלקול וכל צער וסתומת הרעת וכו', ועי"ז יזכה להשתמש ולעבוד לפני השם בתורה ומידות של ע' הפנים של תורה, ע"י נקודה של אור תורה ששייך לו באותו יום. ומה גדול ההפסד אם ח"ו לא יזכה לאור הבוקר הזה, הרי כך אין לו שלימות המוחין להתחדש. ויחסר לו כל מציאות ההתגברות נגד היצר, כי כל העבודה עומד על אור הפנים של תורה, ואנחנו צריכים לקבלו ע"י תיקון האמונה בק"ש.

ועל-כן כבר עבר זמן קריאת שמע פי עקר קריאת שמע הוא לציר האור קדם שנגמר לירד ולהצטיר למטה שזהו כל הלילה שאז הוא בחינת חשך שנמשך מבחינת קמיץ מקדם הציור כנ"ל וכן בכניסת היום שאז מתחיל להאיר היום ועדין לא נגמר אור היום בשלמות פנאָה בחוש שאור יום הולך ואור עד איזה שעות על היום כמו שפתוב (משלי ר) וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור וכו' וכל אלו השעות דהינו שלש שעות שהם זמן קריאת שמע אז עדין האור של יום יורד ומצטיר על-כן אז הוא זמן קריאת שמע עדין לציר האור למעלה בבחינת ברכה קדם שנצטיר לגמרי למטה וזה שלש שעות כי אור האמת יש בו כח ללכת ולהאיר יותר גם ביום אבל אחר כך שבבקר נגמר להצטיר למטה כבר עבר זמן קריאת שמע פי מאי דהוה הוה כנ"ל:

הקורא לאחר זמן ק"ש לא הפסיד, כקורא בתורה, שצריך לזכות לצייר לברכה מעצמו

ומבאר לשון חזק שהקורא אחר הזמן הוא כקורא בתורה, היינו כמבואר בהמאמר שזה הסכנה שאם אין האור מצויר לכתחילה לטובה, הרי בקריאת התורה יש סם חיים ויש נסיון, וק"ש אחר הזמן אינו מתקן ענין הציור. אבל אור האמונה וק"ש יש כל היום לפי מה שיש בו כח לתקן סם המוות בתורה הרי אם יכול לתקן התורה מה טוב - וזה לא הפסיד את הכח הפשוט שיש בתורה, שענינו מה שיש לחזור לקבל אמונה כל היום, ולתקן הציור של התורה לברכה, זה לא הפסיד.

ח) וזהו הקורא מכאן ואילך לא הפסיד באדם הקורא בתורה הינו אף-על-פי שאין לו שכר קריאת שמע בעונתה, על כל פנים שכר עסק התורה אינו מפסיד כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (שם) הינו אף על-פי שהתקון של קריאת שמע כבר עבר, דהינו לציר האור למעלה קדם שירד למטה כדי שיהיה מבטח שהאור יציר בבחינת ברכה כנ"ל שזה נעשה על-ידי קריאת שמע כנ"ל אבל על כל פנים כקורא בתורה לא הפסיד הינו שאחר זמן קריאת שמע שאז כבר נצטיר האור אז כשקורא את שמע הוא רק כמו קורא בתורה ממש. הינו כמו מי שקורא ועוסק בתורה שיש בזה שני בחות זכה נעשה סם חיים לא זכה וכו' כפי מה שזוכה לציר האור לפי בחינת הפלים שלו כמו כן נעשה עכשיו על-ידי קריאת שמע שלא בעונתה שהוא רק כקורא בתורה שצריך זכיה שצטיר האור לברכה אבל הקורא קריאת שמע בעונתה מרויח הרבה מאוד שזוכה לציר אור למעלה קדם שירד למטה שעל-ידי זה נצטיר האור למעלה בבחינת ברכה עד שאין הפלים פגומים של זה העולם יכולים לקלקלו כנ"ל שזהו יסוד כל התורה

ליקוטי הלכות ח"א דף קנ"ט - ק"ס הלכות ק"ש ר' אות א'-ח'

בְּלֵא בִּי עַל-יְדֵי זֶה זֹכָה לְקַבֵּל תְּמִיד אֹר הַתּוֹרָה בְּבַחֲיַנֵּת בְּרָכָה עַל-יְדֵי שְׂפָר תִּקּוֹן כָּלִי הַמּוֹחִין
 עַל-יְדֵי הַקְּרִיאַת שְׁמַע עַל-יְדֵי שִׁירַד הָאֹר מְלַמֵּעֵלָה בְּבַחֲיַנֵּת בְּרָכָה כִּנְ"ל וְעַל-כֵּן קָבְעוּ בְּרַפֵּת
 יוֹצֵר הַמְּאֹרוֹת בְּקִרְיַאת שְׁמַע כִּי עֵקֶר קְרִיאַת שְׁמַע הוּא בְּחִינַת צִיּוֹר הָאֹר שְׁמֻשָּׁם כָּל הַמְּאֹרוֹת
 כִּנְ"ל:

וכלל הדבר שיש להתגבר על מה שנמצא קלקול וחסרון גדול, ואין מבינים למעשה כי אנו
 רחוקים מלהבין כראוי, כאשר ממשיך לבאר ענין זה - והרי מובן שברכת יוצר שהוא ציור אור
 לברכה הוא התיקון והבידורים להיות כלי לקריאת שמע.